

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історія вчень про державу і право»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Філософія
Заняття:	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Кількість кредитів ЄКТС	4 (120 годин)
Мова викладання	Українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3681>

Інформація про викладача:

Викладач:

Пазиніч Юлія Миколаївна

Доцент кафедри філософії і педагогіки,
кандидат політичних наук, доцент

E-mail: Pazynich@nmu.one

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти;
лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу.

1. Анотація курсу

«Історія вчень про державу і право» - вибіркова дисципліна навчального плану підготовки бакалаврів за освітньою програмою «Філософія». Розглянуто головні політико-правові вчення, охарактеризовано процес їх виникнення, розвитку, становлення. Дана дисципліна досліджує найбільш загальні теоретико-світоглядні проблеми держави і права в їх історичному розвитку з метою поглибленого пізнання політико-правової дійсності. Вивчення «Історії вчень про державу і право» як дисципліни світоглядного характеру спрямовано на забезпечення всебічної підготовки студентів та формування в них фундаменту загальної юридичної та політико-правової культури. Дана дисципліна покликана розкривати закономірності процесу розвитку знань про державу і право, про владу та її призначення, а також про закон і справедливість.

Набуті знання допоможуть студентам усвідомити процес формування та динаміку цінностей права і держави на різних історичних етапах, ознайомити з політико-правовими ідеями та авторами даних концепцій.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – вивчення політичних та правових вчень в їх історичній еволюції для теоретичного пізнання політико-правових інститутів з принципу історизму, розуміння політико-правових теорій, співвіднесення їх з сучасними концепціями.

Завдання дисципліни «Історія вчень про державу і право»:

- розуміти зміст основних державно-правових категорій і понять;
- обґрунтувати конкретні державно-правові погляди;
- визначити новизну, оригінальність і соціальну цінність концепцій і поглядів;
- виявляти загальні закономірності виникнення й розвитку ідей про державу і право;
- визначити можливі перспективи їх подальшої еволюції;
- сприяти оптимальному використанню історичного досвіду правового розвитку демократичних країн, що має практичне значення для вдосконалення процесу вітчизняного державотворення.

3. Результати навчання:

- При вивченні політико-правових концепцій минулого з'ясувати їх зміст в контексті сьогодення рішення відповідних проблем
- Висвітлити погляди автора на державу (походження, сутність, форми держави, найкращий державний устрій) і право (поняття права, джерела права, співвідношення права і моралі, права і закону, ставлення до законності).
- Представити аналізовані ідеї в їхній історичній еволюції і співвіднести з відповідними сучасними політико-правовими концепціями

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1 . Предмет, завдання та методологія курсу. Політичні й правові вчення Стародавнього Сходу

- 1.1. Предмет, завдання та методологія курсу.
- 1.2. Періодизація та загальна характеристика політичних і правових вчень.
- 1.3. Політична та правова думка Стародавньої Індії
- 1.4. Політичні і правові вчення Стародавнього Китаю

2. Політико-правова думка Стародавньої Греції

- 2.1. Специфіка давньогрецької політико-правової думки
- 2.2. Правова концепція Сократа – принципового прихильника законності
- 2.3. Концепція “ідеальної” держави Платона
- 2.4. Правова теорія Арістотеля про політію як найкращу форму держави

3. Політико-правова думка Стародавнього Риму

- 3.1. Політико-правові вчення Стародавнього Риму
- 3.2. Концепція держави та політики Цицерона
- 3.3. Місце римських юристів у розвитку теорії держави та права

4. Політико-правові вчення у Західній Європі епохи Середньовіччя, Відродження, Нового часу.

- 4.1. Особливості політико-правових поглядів Середньовіччя. Зміст вчення Ф. Аквінського про державу
- 4.2. Характерні риси політичних і правових вчень Відродження та Реформації. Нова наука про політику в концепції Н. Макіавеллі. Модель утопічної ідеальної колективістської держави Т. Мора

4.3. Політичні та правові вчення епохи Нового часу. Вчення про державу та право Г. Гроція. Політико-правове вчення Т. Гоббса. Сутність вчення про державу і право Дж. Локка.

5. Політико-правова думка епохи Просвітництва XVIII ст. і правова ідеологія XIX-XX ст

5.1. Політичні та правові концепції європейського Просвітництва Ш. Монтеск'є та Ж. Руссо

5.2.. Теорія держави та права І. Канта та Г. Гегеля.

5.3. Зародження та характерні риси лібералізму в Західній Європі у XIX ст. Ліберальна концепція Б. Константа та І. Бентама. Позитивістська концепція О. Конта. Політико-правове вчення марксизму. Антидемократична концепція Ф. Ніцше.

5.4. Політичні та правові погляди XX ст. Теорія солідарності Л. Дюгі. Позитивістський нормативізм Г. Кельзена. Теорія еліт В. Парето, Г. Моска, Р. Міхельса. Теорія бюрократії М. Вебера. Ідеологія фашизму Б. Мусоліні.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Політичні й правові вчення Стародавнього Сходу
2. Політико-правова думка Стародавньої Греції
3. Політико-правова думка Стародавнього Риму
4. Політико-правові вчення у Західній Європі епохи Середньовіччя, Відродження, Нового часу.
5. Політико-правова думка в Західній Європі у XVIII.- XIX ст.
6. Політико-правові вчення і правова ідеологія XX ст.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом. Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365. Використання MTeams (<https://teams.microsoft.com/>)

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складає не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні	
30	70	30	100

<p>Підсумкове оцінювання (якщо студент набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)</p>	<p>Диференційований залік відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань, 1 відкритого запитання. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 4 бали. Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100</p>
---	--

6.3 Критерії оцінювання теоретичної частини (разом 30 балів).

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування, яке містить 3 питання, кожне з яких оцінюється 10 балів

У разі використання технології дистанційної освіти усне опитування за темами контрольної роботи може проводитися усно з використанням інструментів Office 365 та Zoom.

Правильна відповідь **кожного питання** оцінюється 10 балами, а саме:

- **9-10 балів** – відповідь правильна, точна;
- **7-8 балів** – відповідь правильна, складає 80%;
- **5-6 балів** – відповідь не повна, складає 50%;
- **4-2 бали** – відповідь складає 20-40%;
- **1 бал** – відповідь неправильна повністю;
- **0 балів** – відповіді немає.

6.4 Критерії оцінювання практичної частини (разом 70 балів)

Практична робота передбачає виконання індивідуального завдання (1 завдання) та опанування тем практичних занять (6 тем). Правильна відповідь, або виконане індивідуальне завдання оцінюється максимально 10 балів за означеним вище критерієм. В індивідуальній роботі передбачено оцінювання елементів дослідницьких підходів (аналізу, синтезу, логічної аргументації, узагальнення, реферування та анотування першоджерел тощо).

Індивідуальні завдання оцінюються експертно, спираючись на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <http://surl.li/alvis>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

7.2. Комунікативна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту, на платформу Teams та на вайбер викладача.

7.3. Політика щодо перекладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перекладання відбувається із дозволу декана у разі поважної причини (наприклад, хвороба).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в університетських заходах, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал. У разі міжнародної мобільності навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

7. Рекомендована література

Основна

1. Зозуля Є. В., Туренко О. С., Іванов І. В. Історія вчень про державу і право : навч. посіб. / Є. В. Зозуля, О. С. Туренко, І. В. Іванов. – Херсон: «Олді-Плюс», 2018. – 308 с.
2. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с
3. Кормич А. І. Історія вчень про державу і право: Навч. посібник. – 4-те вид., доповн., у 2-х част. – Київ : Алерта, 2015. – 416 с
4. Мироненко О. М., Горбатенко В. П. Історія вчень про державу і право : навч. посіб. – К., 2010. – 456 с.
5. Історія вчень про державу і право : підручник / за ред. проф. Г. Г. Демиденка, проф. О. В. Петришина. — Х. : Право, 2009. — 256 с..
6. Пазиніч Ю.М. Конспект лекцій з курсу «Історія вчень про державу і право». – На правах рукопису <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3681>

Додаткова

1. Сердюк О.О. Історія вчень про державу і право: підручник/ О.О.Сердюк, В.В.Соловійова, В.К.Антошкіна. – Донецьк: Юго-Восток, 2012. – 291 с.
2. Пазиніч Ю.М. Модернізація політичної системи та забезпечення політичної стабільності. // Економіка в умовах глобалізації: проблеми, тенденції, перспективи. – Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2015. – с. 47-49.
3. Пазиніч Ю.М. Феномен політичного лідерства в умовах демократизації сучасного суспільства // Науково-технічна конференція студентів, аспірантів і молодих учених "Молодь: наука та інновації" 2-3 грудня 2015 р. / Міністерство освіти і науки України/ Держ. вищ. навч. закл. «Нац.гірн. ун-т». – Д. : ДВНЗ «НГУ», 2015. – С.15-17.
4. Пазиніч Ю.М. Політична влада як фактор стабільності політичної системи // Сучасне буття філософії: Філософія в єдності культурно-історичного процесу: збірка наукових статей. – Д.: Національний гірничий університет, 2013. – с.108-112

5. Забзалюк Д.Є. Історія вчень про державу і право. Навчально-методичний посібник у схемах. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. – 58 с.